

Sygn. akt III AUa 752/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober (spr.)
Sędziowie:	SSA Bożena Grubba SSA Barbara Mazur
Protokolant:	Angelika Judka

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2012 r. w Gdańsku

sprawy R. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt IV U 2472/11

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

R. P. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmawiającej prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Toruniu zmienia zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu R. P. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 28 września 2011 roku oraz nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach i rozważaniach:

R. P. urodził się (...) W dniu 29 września 2011 r. R. P. wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury. W chwili złożenia wniosku i wydania decyzji nie pozostawał w stosunku pracy i nie był członkiem w otwartego funduszu emerytalnego Decyzją z dnia 11 listopada 2011 r., znak wydaną na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 ze zm.) oraz § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z uwagi na niewykazanie 15-let stażu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. 29 lat, 3 miesiące i 8 dni ogólnego stażu pracy (28 lat, 4 miesiące i 5 dni okresów składkowych i 11 miesięcy i 3 dni okresów nieskładkowych) i nie uznał wnioskodawcy stażu pracy w warunkach szczególnych jako malarz w Kombinacie Budowlanym w T. w okresie od 1 września 1969 r. do 31 sierpnia 1994 r. W toku aktywności zawodowej ubezpieczony do 31 grudnia 1998 r. w pełnym wymiarze czasu pracy pracował od 1 września 1969 r. do 31 sierpnia 1994 r. w Kombinacie Budowlanym w T. jako malarz konstrukcji metalowych, przy czym w okresie od 1 września 1969 r. do 23 czerwca 1971 r. był zatrudniony jako „uczeń II kl. malarz”. Pracował na budowach bloków (cztero- i dwunastopiętrowych), szkół, sal gimnastycznych, budynków handlowych. Zajmował się malowaniem wszystkich metalowych znajdujących się wewnątrz i na zewnątrz budowanych budynków - grzejników metalowych, pionów centralnego ogrzewania, pionów gazowych, poręczy schodów, ościeżnic, balustrad balkonowych, masztów antenowych i piorunochronów na dachach, obudów kominów wentylacyjnych, węzłów ciepłowniczych w piwnicach, a także szkieletów metalowych w pawilonach handlowych. Okazjonalnie - w zastępstwie - oprócz wykonywaniem pracy malarza zajmował się nadzorem nad uczniami szkolnymi uczącymi się zawodu. Przez okres jednego roku od 12 kwietnia 1989 r. do 20 maja 1990 r. pracował na budowie eksportowej w ZSRR, gdzie wykonywał pracę zbrojarza (od 7 kwietnia 1990 r. do 19 maja 1990 r. ubezpieczony przebywał na urlopie). Ubezpieczony w trakcie pracy w Kombinacie Budowlanym w T. wielokrotnie był kierowany na badania okresowe, a na skierowaniach było wskazane, że jest „kandydatem do pracy na wysokości w zawodzie malarza”. W okresie zatrudnienia w Kombinacie Budowlanym w T. ubezpieczony w następujących okresach korzystał z zasiłków chorobowych: od 23 grudnia 1991 r. do 30 grudnia 1991 r., od 20 stycznia 1992 r. do 27 stycznia 1992 r., od 4 maja 1992 r. do 10 lipca 1992 r., od 14 sierpnia 1992 r. do 14 sierpnia 1992 r., od 15 września 1992 r. do 18 września 1992 r., od 19 stycznia 1993 r. do 29 stycznia 1993 r., 2 lutego 1993 r., od 18 lutego 1993 r. do 19 lutego 1993 r., od 18 marca 1993 r. do 19 marca 1993 r., od 8 kwietnia 1993 r. do 9 kwietnia 1993 r., od 26 kwietnia 1993 r. do 9 sierpnia 1993 r., od 10 września 1993 r. do 23 września 1993 r., od 1 marca 1994 r. do 10 marca 1994 r., od 25 kwietnia 1994 r. do 30 kwietnia 1994 r., od 4 maja 1994 r. do 7 maja 1994 r. od 9 maja 1994 r. do 24 maja 1994 r., od 6 czerwca 1994 r. do 27 lipca 1994 r., od 10 sierpnia 1994 r. do 29 sierpnia 1994 r. Archiwum Kombinat Budowlanego w T. wystawiło ubezpieczonemu w dniu 16 października 2002 r. zaświadczenie o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach, w którym stwierdził, że R. P. w okresie od 1 września 1969 r. do 31 sierpnia 1994 r. był zatrudniony w Kombinacie Budowlanym w T. i stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku malarza wymienionym w wykazie A dziale V pozycji 6 pkt 1 wykazu prac wykonywanych w szczególnych warunkach (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43).

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, gdyż były jasne, pełne, rzetelne, a nadto żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności i mocy dowodowej i nie budziły one także wątpliwości Sądu. Za wiarygodne uznano także zeznania świadków J. K. i G. W. oraz wyjaśnienia ubezpieczonego. Świadkowie, będący pracownikami Kombinat Budowlanego w T. w spornym okresie, pracowali razem z ubezpieczonym na budowach - J. K. jako murarz tynkarz, a G. W. jako zbrojarz, spawacz i instruktor nauki zawodu, zatem mieli niekwestionowane rozeznanie w zakresie wykonywanych przez ubezpieczonego czynności i warunków ich wykonywania. Świadkowie jednoznacznie wskazali, iż wnioskodawca przez okres zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie pracował stale jako malarz elementów metalowych na wszystkich budowach prowadzonych przez Kombinat Budowlany w T., a jedynie okazjonalnie, tytułem zastępstwa, zajmował się nadzorem nad uczniami jako instruktor praktycznej nauki zawodu i żadnych innych czynności nie wykonywał. Zeznania tych świadków były zbieżne z wyjaśnieniami R. P., który szczegółowo wskazał zakres wykonywanych przez niego czynności. Opisał, że pracował jako malarz elementów metalowych i tę pracę wykonywał również w pełnym wymiarze czasu pracy i stale, a jedynie okazjonalnie sprawował nadzór nad uczniami. Ponadto przez rok pracował na budowie w ZSRR jako zbrojarz. Wszystkie powyższe zeznania były logiczne, spójne, co do zasady wzajemnie zgodne i niesprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentów znajdujących się w aktach osobowych. W ocenie Sądu stanowiły miarodajny środek dowodowy do ustalenia faktycznych warunków zatrudnienia wnioskodawcy w spornym zakładzie pracy.

Prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych reguluje art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku -w przypadku mężczyzn - 60 lat, jeżeli w dniu 1 stycznia 1999 r. spełnili łącznie niżej wymienione warunki:

- osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,
- posiadają co najmniej 15 - letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a nadto :
- nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego, a w przypadku przystąpienia złożyli wnioski o wykreślenie z funduszu i przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa,
- rozwiązyali stosunek pracy - w przypadku ubezpieczonych będących pracownikami.

Stosowne regulacje w przedmiocie wieku emerytalnego, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury znajdują się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Natomiast wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zostały zawarte w wykazach A i B stanowiących załącznik do ww. rozporządzenia. Nadto w § 1 ust. 2 tegoż rozporządzenia w przedmiocie sprecyzowania stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach ustawodawca odsyła do odpowiednich przepisów resortowych.

Istotny w niniejszej sprawie jest również § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., w myśl którego okresami pracy uzasadniającymi prawo do wcześniejszej emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonym dla danego stanowiska. Pod pojęciem pracy wykonywanej stale należy rozumieć pracę wykonywaną na danym stanowisku pracy, zgodnie z rozkładem czasu pracy i w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonym dla danego stanowiska. W związku z powyższym nie będzie uznawana za taką pracę praca, wykonywana, np. w połowie wymiaru czasu pracy lub tylko kilka lub kilkanaście dni w miesiącu.

W sprawie poza sporem była okoliczność, iż R. P. osiągnął z dniem 28 września 2011 r. przewidziany przepisami prawa wiek emerytalny oraz że posiada wymagany staż ubezpieczeniowy. Organ rentowy w celu ustalenia uprawnień do emerytury uwzględnił na dzień 1 stycznia 1999 r. 29 lat, 3 miesiące i 8 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy nie kwestionował także faktu nie przystąpienia przez wnioskodawcę do otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawiania w stosunku pracy na dzień złożenia wniosku i dzień wydania decyzji.

Istota sporu w niniejszym postępowaniu koncentrowała się natomiast wokół ustalenia czy praca świadczona przez R. P. w okresie od 1 września 1969 r. do 31 sierpnia 1994 r. w Kombinacie Budowlanym w T. w charakterze malarza konstrukcji metalowych, była pracą w szczególnych warunkach, a w konsekwencji czy wnioskodawca spełnił ostateczną przesłankę do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

Zgodnie z § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. okresy pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Organ rentowy, rozpoznając wniosek w sprawie prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, może uwzględnić wyłącznie te okresy pracy w szczególnych warunkach, które zostały uwodnione na podstawie powyższego dokumentu bądź zaświadczenia stwierdzającego charakter i stanowisko pracy w warunkach szczególnych w określonych okresach (§ 21 ust. 4

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń). Dokumenty te są dla organu rentowego wiążące nie tylko w pozytywnym, ale i w negatywnym tego słowa znaczeniu. Oznacza to, że z jednej strony przedłożone zaświadczenie jest dowodem na fakt wykonywania przez zainteresowanego pracy w szczególnych warunkach, a z drugiej strony brak takiego zaświadczenia, czy nieprawidłowo wypełnione, uniemożliwia ustalenie tej okoliczności za pomocą innych środków dowodowych.

Niemniej w powyższym wypadku - braku bądź zakwestionowania przez organ rentowy powyższych środków dowodowych - zainteresowany może dochodzić ustalenia tych okoliczności w postępowaniu sądowym, w którym w myśl art. 472 i 473 kpc powyższe obostrzenia nie obowiązują. Sąd nie jest bowiem związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym. W postępowaniu o świadczenie emerytalno - rentowe dopuszczalne jest - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 roku (III UZP 5/85) - przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia. Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika (umowy o pracę, świadectwa pracy, angaży, innych dokumentów). Zaliczenie nie udokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga przy tym dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania prawne przede wszystkim należy stwierdzić, że zasadniczo stanowisko pracy malarza konstrukcji metalowych należy do stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Jest one wymienione w wykazie A Dział V prace w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych pod pozycją 6 (Prace malarskie konstrukcji na wysokości) załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. 1983 r., Nr 83, poz. 43). Ponadto są one wymienione w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z., nr 3, poz. 6-8) w dziale V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, pod pozycją 6 punkt 1 - jako prace malarskie konstrukcji na wysokości.

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił ustalić, iż w okresie zatrudnienia w Kombinacie Budowlanym w T. w okresie od 1 września 1969 r. do 11 kwietnia 1989 r. i od 20 maja 1990 r. do 31 sierpnia 1994 r. wnioskodawca pracował stale i pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku malarza elementów metalowych. Z zeznań świadków i samego ubezpieczonego wynika jednoznacznie, że praca R. P. polegała na malowaniu konstrukcji metalowych w budowanych przez Kombinat Budowlany w T. budynkach, przy czym znaczna część wykonywanych przez niego prac, polegała na malowaniu zewnętrznych elementów budynków - balustrad balkonowych, masztów antenowych, piorunochronów i obudów kominów wentylacyjnych na dachach, a także metalowych szkieletów budynków w przypadku pawilonów handlowych. Fakt ten znajduje potwierdzenie także w treści skierowań na badania okresowe ubezpieczonego, gdzie jednoznacznie wskazano, że ubezpieczony wykonuje prace na wysokościach w zawodzie malarza. Poza tym ubezpieczony okazjonalnie sprawował nadzór nad uczniami, ale jako że w tym czasie wykonywał także pracę malarza, zatem Sąd przyjął, iż wykonywał prace malarza stale i w pełnym wymiarze czasu.

Sąd przyjmując ww. okres pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonego Sąd wziął pod uwagę fakt, że ubezpieczony od 12 kwietnia 1989 r. do 19 maja 1990 r. pracował na budowie w ZSRR, gdzie - jak sam przyznał - wykonywał pracę zbrojarza, która nie jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych.

Reasumując, ustalony w sprawie stan faktyczny pozwolił przyjąć, iż praca świadczona przez wnioskodawcę w okresie od 1 września 1969 r. do 11 kwietnia 1989 r. i od 20 maja 1990 r. do 31 sierpnia 1994 r. na stanowisku malarza konstrukcji metalowych była pracą w warunkach szczególnych. Dlatego też ubezpieczony wykazał łącznie 23 lata, 10 miesięcy i 22 dni pracy w warunkach szczególnych, po odliczeniu okresów pobierania przez ubezpieczonego zasiłku chorobowego w okresach od 23 grudnia 1991 r. do 30 grudnia 1991 r., od 20 stycznia 1992 r. do 27 stycznia 1992 r., od 4 maja 1992 r. do 10 lipca 1992 r., od 14 sierpnia 1992 r. do 14 sierpnia 1992 r., od 15 września 1992 r. do 18 września

1992 r., od 19 stycznia 1993 r. do 29 stycznia 1993 r., 2 lutego 1993 r., od 18 lutego 1993 r. do 19 lutego 1993 r., od 18 marca 1993 r. do 19 marca 1993 r., od 8 kwietnia 1993 r. do 9 kwietnia 1993 r., od 26 kwietnia 1993 r. do 9 sierpnia 1993 r., od 10 września 1993 r. do 23 września 1993 r., od 1 marca 1994 r. do 10 marca 1993 r., od 25 kwietnia 1994 r. do 30 kwietnia 1994 r., od 4 maja 1994 r. do 7 maja 1994 r. od 9 maja 1994 r. do 24 maja 1994 r., od 6 czerwca 1994 r. do 27 lipca 1994 r., od 10 sierpnia 1994 r. do 29 sierpnia 1994 r., zgodnie z art. 32 ust. 1 a pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Tym samym ubezpieczony spełnił ostatnią przesłankę do przyznania mu emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach i jego odwołanie należało uwzględnić.

Stąd też Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał R. P. prawo do emerytury poczynając od dnia 28 września 2011 roku, tj. od dnia powstania prawa do emerytury - ukończenia 60 roku życia - zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Jednocześnie Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za brak ustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W apelacji od wyroku organ rentowy zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie przepisu art. 184 w związku z art. 32 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) poprzez przyjęcie, że w okresie zatrudnienia w Kombinacie Budowlanym w T. od 01.09.1969 r. do 31.08.1994 r. wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w warunkach szczególnych i tym samym udowodnił posiadanie okresów takiej pracy w łącznej ilości 23 lat, 10 miesięcy i 22 dni. a zatem spełnia warunek posiadania ich w wymiarze co najmniej 15 lat.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelacji skarżący wskazał, że ani z zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków, ani też z zeznań samego wnioskodawcy nie wynika, jakoby w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał on pracę malarza konstrukcji metalowych i urządzeń przemysłowych na wysokości. Na sformułowanie podobnego wniosku nie pozwala też materiał dowodowy zgromadzony w pozyskanych przez Sąd aktach osobowych wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem odwołania albowiem zebrany materiał nie pozwalał na jego uwzględnienie. Sąd I instancji wadliwie zastosował przepisy prawa materialnego skutkiem czego jest błędne orzeczenie. Zarzuty postawione w uzasadnieniu apelacji są w całej rozciągłości zasadne.

Sąd Okręgowy prawidłowo przywołał podstawę prawną rozstrzygnięcia, przy czym nie zwrócił uwagi, że stan faktyczny wynikający tak z zeznań wnioskodawcy jak i zeznań zawnioskowanych świadków nie pozwala na przyjęcie, że wnioskodawca wykazał okoliczność wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac wymienionych pod pozycją 6 w wykazie A Dział V załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) prace w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych. Wymienione są tam bowiem – co słusznie wskazał Sąd I instancji - prace malarskie konstrukcji ale wykonywane wyłącznie na wysokości.

Rację należy przyznać pozwanemu, że zarówno z zeznań samego wnioskodawcy jak i z zeznań słuchanych w sprawie świadków wynika, że wnioskodawca wykonywał w okresie zatrudnienia prace malarskie przy czym były one wykonywane zarówno na wysokości na zewnątrz budynków jak też wewnątrz budynków. Tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, że pracę w szczególnych warunkach wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze.

Przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jt.: Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) ustanawiają zasadę, wedle której emerytura przysługuje mężczyźnie po ukończeniu 65 roku życia (art.24 ust.1 i art.27 pkt 1) Prawo do emerytury w wieku obniżonym (w tym związane z

pracą w warunkach szczególnych) jest więc wyjątkiem od ww. reguły. Obowiązek udowodnienia wszystkich przesłanek do ziszczenia się tego wyjątku spoczywa na ubezpieczonym. Wszelkie istotne wątpliwości, które pojawią się w toku postępowania dowodowego muszą skutkować przyjęciem, że przesłanki uzyskania prawa do wyjątkowego wszak świadczenia nie zostały wykazane. Nie budzi wątpliwości, iż głównym motywem przyświecającym ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS a następnie jej zachowaniu w kształcie wynikającym z obowiązujących przepisów było założenie, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu. Osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Służy to swoistemu „wyrównaniu szans” na skorzystanie z prawa do emerytury. W przypadku osób wykonujących prace szczególnie wyniszczające organizm, obniżenie wieku jest skutkiem uzasadnionego medycznie wniosku, iż organizm wcześniej traci wydolność umożliwiającą dalszą aktywność zawodową. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się więc pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Praca w warunkach szczególnych to praca, w której pracownik w znaczny sposób jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki. Jako przykład takiej pracy można wskazać na prace w narażeniu na hałas przekraczający dozwolone normy, w zapyleniu, w oparach chemicznych, w wysokich temperaturach lub zmiennych warunkach atmosferycznych. Do prac tego rodzaju należą też niewątpliwie prace na wysokości, gdzie wykonywanie obowiązków zawodowych wymaga większej sprawności i wiąże się z ryzykiem znacznego uszczerbku na zdrowiu czy nawet utraty życia w wyniku upadku. Problem jest jednak w tym, że ustawodawca wymaga, by wykonywanie tych prac odbywało się stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i tylko taki sposób świadczenia pracy może skutkować możliwością uzyskania prawa do świadczeń emerytalnych w obniżonym wieku. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). (tak Sąd Najwyższy m.in. w sprawie III UK 174/10 - wyrok z dnia 19.05.2011r. LEX nr 901652). Tymczasem, jak wskazał Sąd I instancji – „znaczna część wykonywanych przez wnioskodawcę prac polegała na malowaniu zewnętrznych elementów budynków”. Pomijając w tym miejscu, że Sąd posłużył się pojęciem nieostrym „znacznej” części prac, którego bliższa definicja nie jest możliwa w ramach zebranego materiału dowodowego, to nawet jeżeli „znaczna” część prac wykonywana jest w warunkach szczególnych a contrario – pozostała część prac wykonywana jest z pominięciem tych warunków.

Charakteryzując własne czynności zawodowe wnioskodawca wyjaśnia w zeznaniach (k.27), że „Praca (...) polegała na malowaniu wszystkich metalowych, elementów znajdujących się wewnątrz i na zewnątrz budynku. [Malował] grzejniki metalowe, piony co., piony gazowe, balustrady balkonowe, maszty antenowe na dachach, obudowy kominów wentylacyjnych oraz w piwnicach węzły ciepłownicze. Jeśli chodzi o elewacje budynków to [wykonywał] prace malarskie balustrad balkonów. Jeśli chodzi o ściany zewnętrzne budynków to montowano je z gotową elewacją, nie zachodziła potrzeba jej malowania. ... [malował] jedynie elementy metalowe w budynkach”. Tak opisany charakter pracy potwierdzają zeznania świadków. W świetle powyższego nie powinno budzić wątpliwości Sądu, że do obowiązków wnioskodawcy należały wszystkie obowiązki malarskie wnioskodawcy związane z malowaniem elementów metalowych zarówno na wysokości na zewnątrz budynku jak i w pomieszczeniach i w piwnicach. Taka specyfika obowiązków zawodowych jest charakterystyczna dla stanowiska zajmowanego przez wnioskodawcę. W ramach doświadczenia życiowego tudzież doświadczenia zdobytego przy rozpoznawaniu spraw o podobnym charakterze z powodzeniem można stwierdzić, że pracownik zatrudniony na budowie w charakterze malarza (tym bardziej malarza elementów metalowych) wykonuje wszystkie prace malarskie, przy czym technologia budowy a w konsekwencji wykonywania prac malarskich determinuje konieczność wykonywania prac malarskich wewnątrz budynków, na zewnątrz, na wysokości i w piwnicach w podobnych proporcjach. Z zebranego materiału dowodowego nie wynika zaś, że skarżący miał powierzone wyłącznie prace malarskie na wysokości, co więcej materiał ten – co wykazano wyżej – daje asumpt do wniosków przeciwnych.

W tym stanie rzeczy wobec stwierdzenia, że charakter wykonywanych przez wnioskodawcę prac oraz wynikająca z materiału dowodowego specyfika ich wykonywania nie pozwala na przyjęcie, że skarżący stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał wyłącznie prace w warunkach szczególnych wyrok Sądu I instancji podlegał zmianie stosownie do art.386§1 k.p.c., zaś odwołanie oddaleniu stosownie do art.477¹⁴§1 k.p.c. albowiem skarżący nie spełnia określonej w art.32 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jt.: Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w zw. z treścią §2 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.)